Cena 10 egz. gr.

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVII | Środa, 29 kwiecień 1936 r. | Nr. 117

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 73. | P.K.O. 302.712 | Opłata poczt. uiszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

Szczegółowe zarządzenie komisji dewizowej

w sprawie obrotów walutą zagraniczną

WARSZAWA, 28.4. (PAT). Na podstawie § 6 rozporządzenia wykonawczego do dekretu Prezydenta R. P. o obrocie pieniężnym z zagranicą, **komisja dewizowa** udzieliła bankom dewizowym zezwolenia na przekazanie zagranicę krajowych i zagranicznych środków płatniczych na następujące cele:

1) **zapłatę zobowiązań zagranicznych, wynikających z przywozu towarów z zagranicy;**

2) **pokrycie kosztów ekspedycji ubezpieczeń i transportów sprowadzonych z zagranicy towarów i cła uiszczonego w walucie zagranicznej.**

Na wyżej wymienione cele bankom dewizowym wolno wykonywać zlecenia do wysokości **równowartości 1000** zł. w ciągu 1 dnia na zlecenie jednej i tej samej osoby fizycznej lub prawnej. W każdym jednak wypadku banki dewizowe muszą się upewnić, czy całkowite zobowiązanie zagraniczne nie przekracza 1000 zł. Sprzedaż zagranicznych środków płatniczych oraz **przekazanie** pieniędzy zagranicę na kwoty wyższe od podanej lub na cele inne niż podane wyżej wymaga zezwolenia komisji dewizowej.

ZOBOWIĄZANIA ZAGRANICZNE

WARSZAWA, 28.4. (PAT). Na każde zobowiązanie zagranicznych środków płatniczych, a więc również na zapotrzebowanie załatwienia w granicach kompetencyj banków dewizowych, musi być **złożony należycie udokumentowany wniosek**. Wniosek ten sporządzony być musi na odpowiednim druku, które za pobraniem opłaty manipulacyjnej w wysokości 50 gr. od sztuki wydają wszystkie oddziały Banku Polskiego. W razie zwrotu formularzy zniszczonych poprzednio pobrane opłaty manipulacyjne **będą w całości zbonifikowane**. Poza wyżej wymienionemi opłatami manipulacyjnemi wniosek nie podlega **jakimkolwiek innym opłatom**.

Starając się o zezwolenie na przekazanie zagranicę pieniędzy osobom zainteresowanym należy dołączyć do wniosku skierowanego do banku dewizowego dokumenty uzasadniające zapotrzebowanie na zagraniczne środki płatnicze. W razie zgłoszenia zapotrzebowania środków płatniczych w związku z wyjazdem zagranicę należy przedstawić paszporty lub dowody, upoważniające do przekroczenia granicy.

MANIPULACJA

W wypadku przekazania zagranicę należności z tytułu **zapłaty zobowiązań zagranicznych**, wynikających z przywozu towarów z zagranicy, należy przedstawić faktury, wystawione przez zagranicznego sprzedawcę towaru oraz kwit Urzędu celnego, stwierdzający dokonanie odprawy celnej. Jeżeli towar nadszedł do kraju przed 1 stycznia 1936 r., a tranzakcja dokonana była na warunkach kredytowych, to należy przedstawić dowody umowy kredytowej lub korespondencję, ustalającą warunki i termin płatności oraz inne dowody stwierdzające, że towar nie został jeszcze w całości wypłacony.

W razie przekazania zagranicę pieniędzy z **tytułu zapłaty zaliczek na towary**, mające być sprowadzane z zagranicy, **należy przedstawić dokument, stwierdzający konieczność zapłacenia zaliczki**, tj. oferta, t. zw. faktura pro forma, korespondencja itp. Ponadto należy złożyć piśmienne zobowiązanie, przedstawienia najpóźniej do 6 miesięcy dowodów stwierdzających nadejście towarów do kraju. Przy spłacaniu procentów od pożyczek zagranicznych należy podać od jakiego kapitału, za jaki czas i w jakiej wysokości mają być zapłacone odsetki.

Do wniosku o przekazanie składek ubezpieczeniowych należy dołączyć polisę towarzystwa ubezpieczeniowego.

We wnioskach o przekazanie należności za wykonanie usług i **prace należy wymienić za jakie usługi i prace** należności te dotyczą i przedstawić na to odpowiednie dowody. Wszystkie powyższe dokumenty i dowody muszą być w banku dewizowym złożone w oryginałach. Dowody złożone przez klijentów muszą być we wnioskach wymienione jaknajdokładniej z podaniem daty itp.

Zarządzenia dewizowe

a eksporterzy

WARSZAWA, 28.4. (PAT). Rozporządzenie wykonawcze do dekretu Prezydenta R. P. o kontroli nad obrotem złotem i dewizami zawiera m. in. szereg postanowień, **dotyczących zagranicznych zobowiązań eksporterów**.

§ 19 rozporządzenia punkt 1 głosi: Eksporterzy są zobowiązani zaoprobować do skupu Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu całkowitą należność przypadającą im za sprzedane zagranicę towary **podług kursu odnośnej dewizy** w dniu wypłaty lub postawienia im do dyspozycji równowartości w walucie polskiej.

Punkt 2 tego paragrafu głosi: Eksporterzy są zobowiązani do składania Bankowi Polskiemu na jego żądanie comiesięcznych sprawozdań **do dnia 10 każdego miesiąca** za ubiegły miesiąc kalendarzowy, obejmujący rodzaj i dane jednostkowe sprzedanych przez nich zagranicą towarów, sumy należności zagranicznych za te towary oraz stwierdzenie kiedy i jakiemu bankowi dewizowemu należności rzeczone zostały lub zostaną zaofiarowane do skupu.

Punkt 3 § 19 mówi: Bankowi Polskiemu służy **prawo rewidowania ksiąg eksporterów**, celem stwierdzenia czy eksporterzy wywiązują się z obowiązków ustanowionych w tymże paragrafie.

§ 20 głosi, że przepis § 19 punkt 1 odnosi się w równej mierze do należności przypadających za sprzedane i zastawione zagranicą wszelkie papiery procentowe i dywidendowe.

§ 21 mówi: Uzyskane od cudzoziemców kredyty oraz udzielenie poręki za spłaty takich kredytów, podlega **zgłoszeniu w Banku Polskim w terminie dni 7 od dnia uzyskania kredytu lub uzyskania poręki.**

Premjer Zeeland

OPUŚCIŁ WARSZAWĘ

WARSZAWA, 28.4 (tel. wł.). W dniu wczorajszym w godzinach południowych P. Prezydent Mościcki przyjął premjera Zeelanda na audjencji, która trwała około pół godziny.

W godzinach popołudniowych premjer Zeeland wziął udział w konferencji prasowej w hotelu Europejskim.

Podczas konferencji oświadczył dziennikarzom polskim, że doznał w Warszawie nadzwyczaj sympatycznego przyjęcia, tak ze strony rządu, jak i ludności polskiej oraz że wizyta jego w Warszawie przyczyni się niewątpliwie do dalszego zbliżenia belgijsko - polskiego.

O godz. 18.30 premjer Zeeland wziął udział w obiedzie wydanym na jego cześć przez min. Becka.

O godz. 22 premjer Zeeland opuścił Warszawę, żegnany na dworcu przez min. Becka i przedstawicieli M. S. Z. i prasy.

Jutrzejszy, czwartkowy „Kurjer Zachodni" zawierać będzie 10 stron z dodatkami: „Dom i Ogród" oraz „Czuwaj"

Wojska włoskie maszerują na Addis-Abebę

Apel kobiet abisyńskich do Herriota

ADDIS ABEBA, 28.4. Wojska włoskie maszerują programowo na Addis Abebę.

Marsz. Badoglio wydał polecenie sprawozdawcom pism, ażeby przygotowali się **do odjazdu do Addis Abeby.** Pragnie on, żeby dziennikarze, zwłaszcza zagraniczni byli świadkami **triumfalnego marszu wojsk włoskich do stolicy Abisynji.**

Wśród ludności abisyńskiej są kolportowane różne wiadomości, mające na celu osłabienie ducha.

Tak np. pojawiły się pogłoski, iż **cesarz zamierza uciec na samolocie, dostarczonym mu przez Anglję do brytyjskiej kolonji Kenia.**

Meldunki, nadchodzące z frontu nie są **zbyt pocieszające**. Pod naporem nieprzyjaciela, wojska abisyńskie ustępują i nie można się spodziewać, ażeby udało im się stawić **poważniejszy opór napierającej armji włoskiej.**

Zarówno koła oficjalne abisyńskie, jakoteż i dworskie, występują wobec prasy zagranicznej i jej przedstawicieli z prośbą o wszczęcie interwencji na rzecz Abisynji, **która znajduje się w fatalnem położeniu.**

4000 TYSIĄCE ŻOŁNIERZY GŁODNYCH I RANNYCH

ADDIS ABEBA, 28.4. Spośród 4000 żołnierzy głodnych i rannych, przybyłych z frontu północnego, kilkuset rozlokowano po lazaretach. Żywność rozdawano im w Czerwonym Krzyżu i w mieszkaniach członków kolonji europejskiej. Obecnie wydano rozkaz ewakuowania ze stolicy żołnierzy przybyłych z frontu.

NEGUS W ADDIS - ABEBIE

ADDIS ABEBA, Według krążących pogłosek, cesarz Haile Selassie powrócił pokryjomu do stolicy. Cesarz zamierza **osobiście kierować obroną Addis-Abeby przed natarciem wroga.**

NAD JEZIOREM TSANA

RZYM, 28.4. Z Asmary donoszą, że dwa hydroplany włoskie odleciały wczoraj z Massaua na jezioro Tsana i po krótkiem wodowaniu wróciły do swej bazy. Lot ten był symbolicznem podkreśleniem objęcia przez Włochów władzy nad jeziorem. Samoloty leciały na wysokości 3.000 mtr. i przebyły drogę z Massaua do jeziora Tsana w 7 godzinach. W najbliższych dniach dowództwo włoskie zamierza zorganizować **manewry lotnicze nad jeziorem Tsana, gdzie urządzoną być ma baza dla eskadry hydroplanów włoskich.**

APEL DO HERRIOTA

LYON, 28.4. Herriot otrzymał od córki negusa ks. Tshai, przemawiającej w imieniu kobiet abisyńskich depeszę, datowaną z Addis-Abeby treści następującej:

Zwracamy się z gorącem błaganiem i troską do pana, który reprezentuje symbol lepszej ludzkości jutra, którą pragnęlibyśmy widzieć dzisiaj. **Mechanizm Genewy jest powolny, a wojna trwać będzie jeszcze długo**, nabierając **charakteru wojny świętej, jednakże pan może użyć swego autorytetu, aby zaniechano okrutnego stosowania gazów.** Serce pana nie może pozostać nieczułe na cierpienia naszych dzieci, które w nierównej walce dadzą się porąbać za niepodległość i wolność.

Na depeszę tę Herriot odpowiedział następującem telegramem do ks. Tshai:

Mam zaszczyt potwierdzić odbiór tak wzruszającej depeszy, która zwróciła moją najgłębszą uwagę **i którą zakomunikowałem rządowi francuskiemu.**

„Błękitne rozwińmy sztandary"

Pielgrzymka młodzieży akademickiej na Jasną Górę

W ub. niedzielę odbył się w Warszawie II zjazd delegatów komitetów pielgrzymkowych ze wszystkich środowisk akademickich.

Przedmiotem obrad, których honorowe przewodnictwo objął J. E. ks. biskup **A. Szlagowski,** były poza przyjęciem protokułu z I zjazdu sprawozdania komitetów środowiskowych, szczegółowe omówienie programu jasnogórskiej uroczystości i wolne wnioski.

Delegaci środowisk przedstawili stan prac, w których na plan pierwszy wysuwa się propaganda i akcja, zmierzająca do **zebrania funduszów na cele pielgrzymki.** Następnie uzgodniono program dnia w Częstochowie.

Młodzież przybędzie z dworca na Jasną Górę partjami w miarę przyjazdu pociągów i odrazu przystąpi **do Komunji św. Mszę św. dla wszystkich pielgrzymów odprawi J. Em. ks. kardynał prymas A. Hlond przed cudownym obrazem, wyniesionym procesjonalnie na szczyt klasztorny.** Po nabożeństwie młodzież akademicka **złoży ślubowanie. Cała ta uroczystość nadawana będzie przez Polskie Radjo.**

Popołudniu cała młodzież **weźmie udział w zebraniu,** na którego program złożą się: zagajenie J. E. ks. biskupa A. Szlagowskiego, śpiew chóralny pieśni **„Błękitne rozwińmy sztandary",** przemówienia delegatów środowisk w kolejności starszeństwa uczelni, **wręczenie ryngrafów i gwoździ do sztandarów.** Zakończeniem pielgrzymki będzie nabożeństwo za Polskę.

II zjazd przedstawicieli komitetów pielgrzymkowych, wychodząc z założenia, **że dzień ślubowania musi być głębokiem przeżyciem całego narodu polskiego, przyjął przez aklamację projekt odezwy; będzie ona ogłoszona 3 maja w dniu święta Królowej Korony Polskiej i święta narodowego.**

Min. Górecki

WE LWOWIE

LWÓW, 28.4 (tel. wł.). We wtorek rano przybył do Lwowa min. przem. i handlu **gen. Górecki w towarzystwie** dyrektorów depart.: Pechego, Kandla, Dittricha, nacz. wydz. Friedricha, zast. nacz. wydziału Wrangla i sekretarza min. Weischa.

O godz. 10.30 nastąpiło otwarcie nowoutworzonego we Lwowie Wyższego Górniczego Urzędu oraz inauguracyjne posiedzenie rady funduszu wiertniczego. Przemawiał prez. Wyższego Urzędu górniczego, inż. Mokry, min. Górecki, prezes Kraj. Twa Naftowego, Długosz. poczem odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Funduszu wiertniczego. Popołudniu min. Górecki wygłosił odczyt dla kombatantów.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

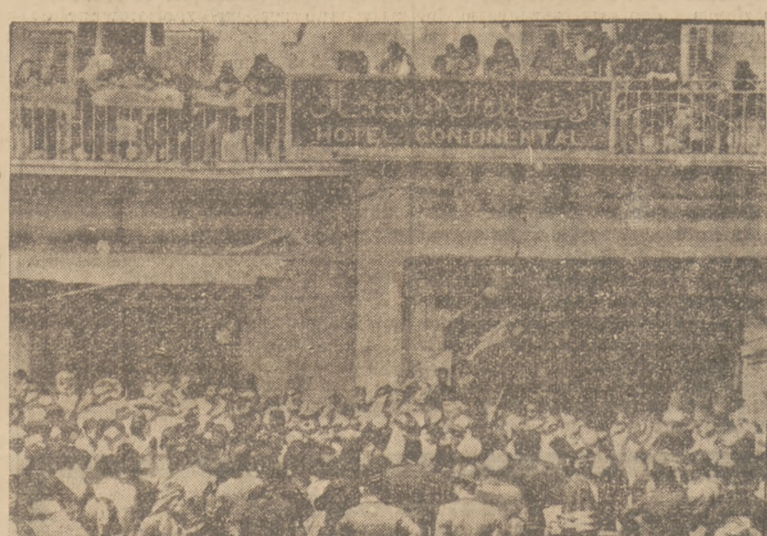
Dewizy: Belgja 89.88, Holandja 360.65, Londyn 26.25, Nowy Jork 5.31, Oslo 131.90, Paryż 35.01, Praga 21.96, Szwajcarja 173.25.

Papiery procentowe: 7 proc. poż. stabilizacyjna 66.00, 3 proc. poż. prem. inwestycyjna I em. 64.50, II em. 64.00, 4 proc. państw. poż. premjowa dolarowa 50.00.

Akcje: Bank Polski 95.00, Warsz. Tow. Fabr Cukru 24.50, Węgiel 11.75, Lilpop 2.25, Modrzejów 4.60, Starachowice 28.25.

Arabi palą pola żydowskie

10 tysięcy żydów schroniło się w Tel-Avivie

ROZRUCHY ANTYŻYDOWSKIE W PALESTYNIE
Wiec protestacyjny Arabów przeciwko napływowi żydów do Palestyny.

LONDYN, 28.4. (Tel. wł.) Strajk generalny Arabów w Palestynie **trwać będzie,** według doniesień z Jerozolimy, **tak długo, aż rząd nie spełni wszystkich postulatów Arabów.**

Arabowie domagają się natychmiastowego zatrzymania dalszego napływu żydów do Palestyny, dalej wydania zakazu sprzedawania żydom gruntów, w końcu utworzenia narodowego rządu arabskiego.

W Jerozolimie demonstranci arabscy **podpalili żydowski wielki dom towarowy.** Pozatem Arabowie **podpalają pola, będące własnością żydów i niszcza w ich ogrodach drzewa owocowe**

JEROZOLIMA, 28.4. (Tel. wł.) W. Tel-Avivie znajduje się obecnie **10 tysięcy uchodźców żydowskich.** Wyżywieniem ich i rozkwaterowaniem zajmuje się magistrat.

Straty, spowodowane przez pożar w nocy ubiegłej **oceniają na 10.000 funtów.** Pomimo strajku w mieście panuje spokój. Na ulicach krążą patrole wojskowe i policyjne w samochodach.

W Nazarecie i w Deisan **spłonęło 5 farm żydowskich.**

Anglja zamknie

KANAŁ SUEZKI?

LONDYN, 28.4. (Tel. wł.) W poniedziałek w Izbie gmin ogłoszono kilka zapytań co do przyszłych decyzyj Ligi Narodów w sprawie wojny włosko-abisyńskiej. Adams (konserwatysta) pyta, czy rząd wystąpi z **wnioskiem o sankacjach naftowych.** Coeke (Labour Party) pyta, czy **rząd zamknie kanał Suezki dla przewozu gazów trujących do armji włoskiej.**

Min. Eden oświadcza w odpowiedzi, że rząd brytyjski **nadal działać będzie w ramach akcji zbiorowej.** Co się tyczy perwszego pytania (sankcyj naftowych), rząd brytyjski **zawsze jest gotów do działania w porozumieniu z innemi członkami** Ligi Narodów i rozszerzyć sankcje. Na pytane Coeksa minister oświadczył, że przed zebraniem Rady Ligi dnia 11 bm. nic odpowiedzieć nie może.

Na zapytanie, co do pomocy finansowej dla Abisynji, min. Eden oświadcza, że w tej **sprawie decyzję powziąć może tylko właściwy organ Ligi Narodów.**

LONDYN, 28.4. (Tel. wł.) Minister Eden przyjąć ma w ciągu bieżącego tygodnia delegację angielskiego Tow. przyjaciół Ligi Narodów. Delegacja ta wręczy ministrowi memorjał, który w myśl uchwał komitetu Tow. domagać się będzie, aby rząd brytyjski: 1) przeprowadził w Lidze Narodów zakaz wywozu nafty **do Włoch,** 2) aby **wszystkie porty państw, członków Ligi Narodów zamknięto dla okrętów włoskich** i 3) aby w razie, gdyby to nie wystarczyło, **zamknięto kanał Suezki.**

Zgon króla Egiptu

KAIR, 28.4 (PAT). Rada ministrów obradowała w chwili, gdy nadeszła wiadomość telefoniczna o zgonie króla.

Na znak żałoby posiedzenie przerwano, poczem obrady wznowiono dla ustalenia składu regencji.

Mówią, że w ciągu najbliższego czasu książę Faruk będzie proklamowany królem Egiptu.

Książę Faruk wstąpiłby na tron w 16 roku życia. Od roku 1933 książę Faruk nosi tytuł księcia Górnego Egiptu. W Anglji bawi od października 1935 r.

RENE JEANNE

„Okręt śmierci"

Adaptacja Karola Fordu

(6)

— A parowce?

— Nigdy nie chodzą tą drogą!

— Ano, zobaczymy! — pomyślał w duchu Stani i zapuścił silnik. Po chwili samolot był już tylko błyszczącym punkcikiem na horyzoncie.

IV.

Pies miał rację!

Od dłuższego już czasu Stani badawczo, lecz bezskutecznie obserwował morze. W duchu zaczynał żałować, że wyraził Soni wdzięczność, iż dzięki niej zazna interesujących przygód, gdyż okazało się, że nic z tego nie wychodzi. Morze lśniło pod nim, oliwkowe i puste.

Nagle jednak Bob, który leżał spokojnie od czasu, kiedy wystartowali, zerwał się wściekły i zaczął warczeć na niewidzialnego wroga, ze zjeżoną sierścią i nabiegłemi krwią ślepiami.

— Będziesz ty cicho, gałganie?! — krzyknął Stani. — Skoro tak głupiejesz, nie zabiorę cię już nigdy ze sobą?... Dosyć Bob!.. Leżeć!..

Uspokojony nieco temi słowami, pies podniósł na swego pana tak błagalne spojrzenie, że Hyczewski nie miał serca dłużej gniewać się na niego.

— No, dobrze, dobrze, piesku!... Niedługo już wylądujemy — rzekł łagodnie, głaszcząc łeb ulubieńca.

Bob siedział spokojnie dwie, trzy minuty, ale nagle znów się zerwał i otwierając szeroko pysk, zaczął niemożliwie wyć, drżąc przytem na całem ciele.

— Cóż to znowu, Bob!... Czyś ty dostał bzika?! — wrzasnął młody człowiek, który nigdy jeszcze nie widział swego psa w takim stanie. Sam zresztą od kilku sekund miał dziwnie niewyraźne uczucie.

— Co się dzieje? — zapytał głośno.

Potarł ręką czoło, a następnie, ponieważ pies nie przestawał wyć przeraźliwie, chwycił go za kark i w przystępie najwyższej wściekłości zagroził

— Czy ty zamilkniesz wreszcie, podłe zwierzę?!... Bo ci łeb rozwalę!...

W tej chwili samolot zaczął spadać w dół, jak raniony ptak. To wystarczyło Hyczewskiemu, aby odzyskać całkowicie panowanie nad sobą. O kilka metrów nad wodą udało mu się wyprostować aparat i zaczął znów nabierać wysokości.

— Uff! Gorąco mi się zrobiło!.. — skonstatował.

Obrócił się w stronę Boba, tulącego się do jego nóg i dodał:

— Tobie też, co?... Stary draniu!

Zwierzę machaniem ogona odpowiedziało na te serdeczne słowa.

— Oho! Możesz mi powinszować! — żartował dalej lotnik, który dopiero w połowie wrócił do przytomności po doznanej emocji. Zasłużyłem sobie na twoje komplementy!... Tak, tak, to mi się zdarza niezmiernie rzadko, ale tym razem, miałem wrażenie, że: koniec! Co mnie mogło tak wziąć?

Dla nabrania wysokości samolot musiał zatoczyć dość duże koło, co sprowadziło go na południo-zachód. Teraz zaczął lecieć na północ.

W tej samej chwili Bob zaczął na nowo rzucać się, wyć i jęczeć. Tym razem Hyczewski nie wybuchnął już złością. Nachylił się nad psem i począł mu się badawczo przyglądać. Ale zwierzę nie pozwoliło się dotknąć i broniło się zajadle.

Z otwartym pyskiem i zębami w pogotowiu. Bob zdawał się nie poznawać swego pana.

— No, wiecie państwo! To niesłychane!... skonstatował Hyczewski. Im bardziej oddalam się od brzegu, tem bardziej mój pies szaleje. Fakt ten prawdopodobnie napawałby rozkoszą tych wszystkich, którzy twierdzą, że psy bardziej od ludzi są czułe na różne zjawiska natury psychicznej... Bob musiał chyba zwęszyć sławetny okręt-widmo!...

(D. c. n.)

ZARZĄDZENIA DEWIZOWE

Wydane zarządzenia, dotyczące ograniczenia handlu dewizami, uniemożliwiające spekulację obcemi walutami, ujemnie odziaływującemi na naszą gospodarkę pieniężną, wreszcie zarządzenia przeciwko „pończosznikom“ lokującym złoto i obce waluty w skrytkach domowych — przyjęte zostały przez większość społeczeństwa polskiego z zadowoleniem. Zarządzenia te wskazują na zdecydowaną wolę Rządu utrzymania stałości złotego, jako podstawy, na którym oparty zostanie cały plan, zmierzający do aktywizacji życia gospodarczego.

W ciągu ostatnich lat zapas kruszcu w Banku Polskim spadł z 1 miljarda 200 miljonów zł. do 417.4 miljonów. Co roku mniejwięcej wywożono z Polski około 100 miljonów złotych w złocie. (Podobno w ub. roku wywieziono do Palestyny 200 miljonów). To zjawisko, mogące przekreślić w niedługim czasie wszelkie plany odrodzenia i unarodowienia gospodarczego Państwa spowodowało Rząd do powzięcia stanowczych i niewątpliwie słusznych decyzyj.

Stanowczość w podejmowaniu decyzji to jeden z elementów wpływających na uspokojenie społeczeństwa, na stworzenie atmosfery „pewności i zaufania“. Tymczasem można było zauważyć ostatnio — jak słusznie pisze „Polska Zbrojna“ — „pewne zachwianie się zaufania, a powodem tego były momenty pozagospodarcze“. I dalej pisze „Polska Zbrojna“:

> Przed Polską stoi konieczność podniesienja stanu gospadarczego, wykonania całego szeregu inwestycyj. W obecnej sytuacji międzynarodowej na pomoc z zewnątrz — w dostatecznych rozmiarach — liczyć nie możemy. Musimy oprzeć się na własnych siłach. Przy obowiązującym od wczoraj systemie jest najzupełniej możliwe połączenje wywiązanie się z naszych wszystkich zobowjązań zagranicznych i jednoczesne prowadzenie koniecznych robót.

Charakterystyczne rzecz jest, iż o ile wszystkie dzienniki polskie ustosunkowały się zdecydowanie życzliwie do „ograniczeń dewizowych“ o tyle prasa żydowska zachowuje powściągliwość, omawiając rozporządzenie w tonie zlekka ironicznym.

W artykule „Naszego Przeglądu“ wyczuwa się pretensję, iż do ostatniej chwili zachowano... tajemnicę.

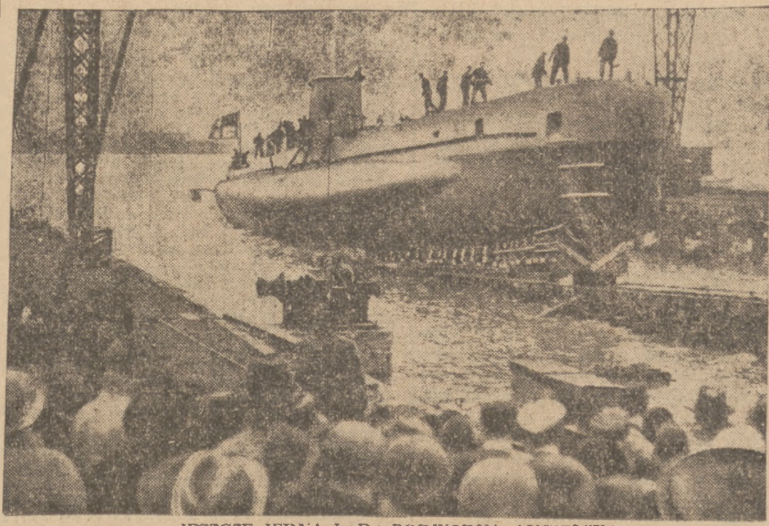
> Powołana została do życia komisja do przydziału dewiz.
>
> Rozporządzenie ukazało się w tym momencie, gdy giełdy nie funkcjonują, gdy naogół opinja publiczna nie spodziewa się żadnych zarządzeń ani dekretów.
>
> Postanowienie zapadło na konferencji na Zamku w ubiegły wtorek po długiej dyskusji i zostało **utrzymane w tajemnicy aż do ostatniej chwili.** Wobec tego jednak, że giełda reagowała nerwowo na sam fakt opublikowanja komunikatu o naradach na Zamku, Pan Minister Skarbu wydał wówczas komunikat, że nie będzie żadnej dewaluacji, ale oczywiście nie podał do wiadomości publicznej dalszych decyzji.

Komisję do przydziału dewiz nazywa „Nasz Przegląd“ — sztabem generalnym, zapewniając, iż uwaga opinji publicznej skierowaną zostaje na działalność tego sztabu generalnego.

„Nasz Przegląd“ reprezentujący opinję części żydostwa, które najwięcej trudniło się handlem obcemi walutami i stanowiło jeden z kanałów odpływowych kruszcu złotego z Polski — nic dziwnego, iż nie przejawia entuzjazmu. Kto wie jednak, czy nie trafnie określa komisję dewizową, jako swego rodzaju „sztab generalny“, kierujący operacjami finansowemi Państwa, w walce ekonomicznej, toczonej z różnemi państwami, jak i częścią własnych obywateli, stawiających swój interes materjalny wyżej, aniżeli dobro ogólne Państwa i Narodu. W takiej walce potrzebna jest szybka decyzja wojskowa. Taka decyzja budzi zaufanie.

Zarządzenie dotyczące obrotu walutami, mające charakter przejściowy, ściśle związane z konsekwentnem wykonaniem planu gospodarczego w opinji polskiej spotkało się z życzliwością. I to jest b. ważne.

(as)

JESZCZE JEDNA ŁODŹ PODWODNA ANGIELSKA

W stoczni Birkenhead spuszczono na wodę nową łódź podwodną.

Uroczystości powstańcze na Śląsku

„Wyrównaliśmy front polskich żołnierzy niepodległościowych”

Spowodu uroczystości, związanych z 15-leciem III Powstania śląskiego, komitet obywatelski wydał nast. odezwę:

„**Polacy!** 3 Maja obchodzić będziemy uroczyście w Katowicach **15-lecie największego naszego ruchu zbrojnego — III Powstania śląskiego.** Uroczystość ta ma stać się podniosłą, radosną i wspaniałą **manifestacją narodową.** Jesteśmy dumni z tego, że wolność Śląska **zdobyliśmy własną i dobrowolnie podjętą żołnierską walką,** że tutaj na Śląsku, który najdłużej ze wszystkich ziem polskich znajdował się w niewoli, z naszej polskiej duszy wyrósł powstańczy czyn zbrojny. W ten sposób wyrównaliśmy front **polskich żołnierzy niepodległości** i wnieśliśmy do ogólno-narodowej tradycji niepodległościowej swój własny dorobek powstańczy. Pamięć o tych walkach chcemy utrwalić w duszach tutejszego ludu i stworzyć z niej podstawę moralną szlachetnie pojętej dumy narodowej i woli pracy dla potęgi całego państwa.

Naszą tradycję powstańczą uważamy dziś za własność całego narodu i dlatego zwracamy się do całego polskiego społeczeństwa, aby solidarnie i w braterskim uczuciu **zamanifestowało w Katowicach w dniu 3 maja** swoją **głęboką miłość dla własnych najpiękniejszych wspomnień historycznych,** a równocześnie dało wyraz swej niewzruszalnej wierności dla wspólnych nam ideałów narodowych i państwowych tych ideałów, o które chcemy wesprzeć mocną przyszłość Polski.

Niech zatem w dniu 3 maja, w dniu żołnierskiej uroczystości tutejszego ludu, spowiją się wszystkie nasze wsi i miasta w **sztandary narodowe** a wielka manifestacja w Katowicach dokona się przy jednolitym, na radosną nutę nastrojonym — **rytmie naszych bratnich serc.**

Z DNIA

„WEDLE STAWU GROBLA“ GEN. RYDZ-ŚMIGŁY O STRZELCU.

W niedzielę zakończyła się trzydniowa odprawa strzelecka prezesów i komendantów powiatów, podokręgów i okręgów Zw. Strzeleckiego z całej Polski. Na odprawie gen. E. Śmigły-Rydz złożył oświadczenie, które podajemy poniżej:

> Dziękuję Wam, obywatelu prezesie, dziękuję Wam wszystkim obywatelki i obywatele. Chcę powiedzieć w prostych słowach, nie siląc się na wzniosłość, chcę stwierdzić, że jak napewno wiecie, wszyscy, obywatelki i obywatele, Związek Strzelecki nie jest mi obojętny. A nie jest mi obojętny dlatego, **że sam jestem starym strzelcem, a powtóre dlatego, że dziś na mnie ciąży odpowiedzialność za obronność Państwa,** a praca Wasza tak ściśle i tak głęboko łączy się z wszelkiemi walorami, **tworzącemi obronność Państwa.** Chcę jeszcze powiedzieć jedno. Przypomnieć stare polskie przysłowie: „Wedle stawu grobla“.
>
> Mówię to dlatego, że Związek Strzelecki, jako organizacja ma duże ambicje i stawia sobie wielkie cele.
>
> I słusznie. Ale z chwilą, kiedy ma te ambicje, kiedy stawia sobie te wielkie cele, to musi odpowiednio do tych ambicji wyzwolić w sobie siły moralne, musi dać odpowiednie napięcie i natężenie pracy, aby nie było dysproporcji między wielką ambicją i między tem, co daje życie w dniu codziennym.
>
> Życzę wam tego serdecznie i będę bardzo rad, będę starał się dopomóc Waszym wysiłkom — wysiłkiem moim, jeśli zechcecie ze swego życia stworzyć **potężną kuźnię wykuwającą dzisiejszego Polaka na modłę potrzeb dzisiejszej chwili i dzisiejszej sytuacji w jakiej Polska się znajduje.**

Jugosławja chce pójść po linji Berlina?

Mała Ententa zaniepokojona

Wedle doniesień ze źródeł rumuńskich w politycznych kołach Bukaresztu panować ma wielka obawa co do możliwości **odsunięcia się Jugosławji od Małej Ententy.** Zarówno Rumunja jak i Czechosłowacja mają być wysoce planami Jugosławji zaniepokojone.

Rząd jugosłowiański twierdzi wprawdzie w odniesieniu do pogłosek, omawiających go o szukanie zbliżenia do Niemiec, że plany reżimu jugosłowiańskiego dotyczą wyłącznie tylko dziedziny gospodarczej niemniej jednak sądzą Praga i Bukareszt, że **Belgrad zaczyna ustalać coraz wyraźniej swą politykę po linji Berlina.**

W dziedzinie gospodarczej zacieśniły się obecnie stosunki jugosłowiańsko niemieckie tak dalece, że **Jugosławja zamówiła w Niemczech w ostatnim czasie nietylko maszyny za cenę 160 milj. dinarów,** przeznaczone dla fabryki żelaza w Zenica i 1000 wagonów stali, potrzebnej dla arsenału w Kragujewac, ale także kable telefoniczne na sumę 200 milj. dinarów i materjałów kolejowych na sumę 400 milj. dinarów. — Ogólna suma zamówień jugosłowiańskich w Niemczech dochodzi do sumy przeszło miljarda dinarów.

Wzamian za to Niemcy otrzymają produkty rolne i surowce. W ten sposób zdobyły sobie Niemcy w dziedzinie handlu zagranicznego stanowisko monopolowe, które prędzej czy później uwidocznić się musi w dziedzinie politycznej, ponieważ nie ulega kwestji, że **Niemcy wyzyskają to zacieśnienie stosunków gospodarczych do celów politycznych,** a głównie w odniesieniu do obszaru naddunajskiego.

Ewentualne zawarcie jugosłowiańsko-węgierskiego paktu przyjaźni i odsunięcie się tem samem Jugosławji od Małej Ententy, mogą wywrzeć doniosły wpływ na dalsze ukształtowanie się **sytuacji politycznej w basenie naddunajskim.** Możliwością zaistnienia takiej sytuacji zajmie się zwołana na 6 maja do Belgradu konferencja Małej Ententy tudzież związek **państw bałkańskich.**

Premjer Goering

WICEDYKTATOREM NIEMIEC?

Wedle pogłosek zamieszczonych w prasie wiedeńskiej, zostanie premjer pruski Goering i minister żeglugi powietrznej **zamianowany wkrótce wicekanclerzem Niemiec,** aby móc tem łatwiej spełniać swoja nową funkcję pośrednika w ewentualnych tarciach pomiędzy poszczególnemi ministerstwami.

„Daily Telegraph“ donosi, że Goering, otrzymał obecnie **władzę wicedyktatora.** Stało się to w ten sposób iż Hitler mianował Goeringa komisarzem nad temi wszystkiemi ministerstwami, na których czele nie stoi narodowy socjalista. W ten sposób minister spraw zagr. Neurath, minister gospodarki Schacht, ministrowie Seldte i Krosigk oraz minister komunikacji stali się **podwładnymi Goeringa.**

Nowe zarządzenie niemieckie

uderzające w szkolnictwo polskie

Z Berlina donoszą, że minister oświaty Rzeszy Rust, wydał zarządzenie, na mocy którego od **nowego roku szkolnego przestaną istnieć w całych Niemczech wszystkie prywatne szkoły powszechne, z wyjątkiem szkół żydowskich.**

Zarządzenie to jest ciosem wymierzonym w szkolnictwo mniejszości narodowych. Mniejszość polska w Niemczech **posiada 59 prywatnych szkół powszechnych, do których uczęszcza 1.634 dzieci.**

Wszystkie te szkoły będą musiały być zlikwidowane z nowym rokiem szkolnym. Jedynie 8 polskich prywatnych szkół powszechnych na Śląsku Opolskim będzie mogło być utrzymane do czasu wygaśnięcia konwencji genewskiej, co nastąpi w roku 1937. Po wygaśnięciu konwencji genewskiej i te szkoły również będą zamknięte.

W ten sposób polske szkolnictwo prywatne w Niemczech będzie całkowicie zniszczone, a młodzież polska zmuszona będzie do uczęszczania do szkół niemieckich.

NA MARGINESIE

Swięto lasu

W dniu święta lasu pojawiają się corocznie w prasie liczne artykuły, mające na celu budzenie i szerzenie wśród społeczeństwa kultu dla lasu, uświadamianie szerokich mas ludności o jego niespożytych wartościach dla dobra ogółu i o jego znaczeniu dla kultury duchowej, fizycznej i materjalnej.

Jestem głęboko przekonany, że całe kulturalne społeczeństwo, dzięki tej propagandzie, rozumie i ocenia dziś należycie znaczenie bogactw leśnych. Korzystając jednak ze święta lasu pragnę zwrócić uwagę na dziedzinę mniej niż inne gałęzie leśnictwa znaną, a jednak niesłychanie ważną zarówno dla obrony państwa jak i samowystarczalności gospodarstwa krajowego.

Dziedziną tą — to przeróbka drewna na drodze chemicznej.

Drewno, które powstanie swe zawdzięcza energji słonecznej, choć składa się głównie z węgla, wodoru i tlenu, temniemniej jest ciałem pod względem chemicznym bardzo skomplikowanem.

Ogólnie rzecz biorąc, w skład drewna wchodzą dwie organiczne substancje: celuloza i lignina. Celuloza jest węglowodanem i nadaje drewnu giętkość i elastyczność, lignina, będąca pochodną związków hydroaromatycznych o bliżej nieznanej budowie, nadaje drewnu twardość i wytrzymałość. Stosunek ilościowy tych substancyj zależy od gatunku i wieku drewna oraz od czynników hodowlanych.

Przeróbka drewna na celulozę polega na usunięciu ligniny przez działanie chemikalij, które rozpuszczają ligninę, nie naruszając celulozy. Na skalę techniczną do tego celu używany bywa kwaśny siarczyn wapnia lub ług sodowy.

Celuloza jest produktem ogromnej użyteczności, służąc do wyrobu papieru, sztucznego jedwabiu, celofanu, nitrocelulozy, fibru wulkanizowanego itd.

Sucha destylacja drewna daje również szereg cennych produktów, wśród których wymienić należy: węgiel drzewny, smołę i wodę kwaśną, smołę przerabia się skolei na pak i oleje, wodę kwaśną na kwas octowy, alkohol metylowy i aceton.

Hydroliza drewna kwasem daje cukry i umożliwia częściowe zużycie drewna jako paszy dla bydła, częściowo zaś na produkcję alkoholu etylowego. Użytki uboczne znajduią również rozległe zastosowanie. Korę przerobić można na garbniki. Przez destylację żywicy otrzymuje się terpentynę i kalafonję, produkt masowo używany w przemyśle papierniczym.

O ile fabrykacja celulozy i papieru wymaga drewna wysokiej jakości i pewnego określonego gatunku, o tyle do suchej destylacji można używać wielu gatunków drewna i to zupełnie podrzędnej jakości, jak opałowe, odpadki tartaczne lub karpina, a wiec częstokroć dla innych celów bezużytecznego.

Trzeba zdać sobie jasno sprawę, że podobnie jak las jest nietylko miejscem produkcji drewna, tak i drewno jest nietylko materjałem budowlanym, stolarskim czy opałowym.

Inż. Janusz Byszewski.

Ubezpieczenie chorobowe
I EMERYTALNE W SAMORZĄDZIE

W związku z pracami prowadzonemi w ciałach ustawodawczych nad projektami ustaw pracowniczych w samorządzie terytorjalnym oraz wobec tego, że projekty te uregulować mają zarówno kwestję ubezpieczenia emerytalnego jak i chorobowego pracowników samorządowych, Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało okólnik, stwierdzający, że uchwalanie przez związki samorządowe w obecnej chwili nowych statutów lokalnych, dotyczących ubezpieczenia chorobowego i emerytalnego, uważać należy za niewskazane.

Ministerstwo zarządziło, aby władze nadzorcze związków samorządowych zaprzestały bezwzględnie zatwierdzania statutów, uchwalonych przez związki samorządowe, a dotyczących ubezpieczenia chorobowego i emerytalnego oraz, aby związki zaprzestały ich dalszego uchwalania.

Dalsze zarządzenia, mające na celu uporządkowanie dotychczasowego stanu w zakresie ubezpieczenia chorobowego i emerytalnego w samorządzie terytorjalnym, wydane będą dodatkowo.

Z rocznego walnego zgromadzenia
delegatów oddziału PZZPP. i H. R.P. w Sosnowcu

W ub. niedzielę odbyło się w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza roczne walne zgromadzenie delegatów oddziału Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R. P. w Sosnowcu przy udziale delegatów ze wszystkich grup oddziału i licznie przybyłych członków Związku.

Zebranie zagaił prezes oddziału p. **Juljan Zawadzki** i po powitaniu oddał przewodnictwo w ręce przedstawiciela zarządu głównego p. **K. Lisowskiego,** wiceprezesa zarządu głównego, którego wybrano jednogłośnie przewodniczącym zebrania. Asesorami byli pp.: **Wł. Kaleta, Wł. Medyński** i **K. Ostrowski.**

Po zatwierdzeniu protokułu z ubiegłego rocznego zgromadzenia złożyli sprawozdania: p. **J. Zawadzki** — z działalności zarządu i kasowe, p. **B. Tirpitz,** wiceprezes zarządu Kasy samopomocy koleżeńskiej — z działalności kasy i p. **K. Eljasiński,** prezes Koła młodzieży pracowniczej — z działalności zarządu Koła.

Sprawozdania te przyjęto po krótkiej dyskusji przez aklamację, wyrażając jednocześnie ustępującym władzom związkowym absolutorjum.

W dalszym ciągu zatwierdzono preliminarz budżetowy na r. 1936 i dokonano wyborów do zarządu oddziału, delegatów na walne zgromadzenie delegatów Związków oraz komisji rewizyjnej

Następnie sekretarz generalny Związku p. K. Ostrowski w dłuższym referacie przedstawił sytuację obecną świata pracy na tle sytuacji gospodarczej kraju.

Na zakończenie zebrani uchwalili następującą rezolucję:

„Zebrani przyjmują z zadowoleniem i uznaniem uchwały Rady Naczelnej Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, podkreślając, że za ważniejsze uważają: 1) rychłe opracowanie ustawy o Izbach Pracy, jako należytej reprezentacji interesów świata pracy, której brak uwydatnił się w czasie ostatniej narady gospodarczej; 2) rychłe uchwalenie ustawy o układach zbiorowych pracy z uwzględnieniem poprawek ustalonych na plenarnem zebraniu Zarządu Głównego Związku w dniu 19 bm., a przedewszystkiem: a) wprowadzenia przymusu zawierania układów zbiorowych przez pracodawców na wniosek związków zawodowych; b) niezwłocznego wniesienia do ciał ustawodawczych projektu o załatwianiu zatargów powstałych na tle zawartych zbiorowych układów pracy; 3) przywrócenie pełnego samorządu w instytucjach ubezpieczeń społecznych; 4) opracowanie śmiałego planu gospodarczego, celem sprawiedliwego podziału dochodu społecznego i zlikwidowania klęski bezrobocia.

Zebrani wyrażają pogląd, że skutecznemi środkami walki o urzeczywistnienie tych postulatów jest: 1) poparcie ruchu spółdzielczego w zakresie spożycia i produkcji; 2) dobrze postawiona niezależna praca zawodowa; 3) wytrwała praca w kierunku konsolidacji ruchu zawodowego pracowników umysłowych; 4) nawiązanie ścisłej współpracy z ruchem robotniczym".

Po załatwieniu jeszcze kilku spraw o charakterze wewnętrzno-organizacyjnym obrady zakończono.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

29 Środa	**Dziś** Piotra m. **Jutro** Katarzyny, Zofji Wschód słońca 4 m. 23. Zachód „ 19 m. 00.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Bohaterowie Sybiru".
EDEN: „Złotowłosy Brzdąc".
PALACE: „Katarzynka".

Swięto Morza

Wzorem lat ubiegłych w dniu 29 czerwca odbędzie się „Święto Morza". Tegoroczne „Święto Morza" będzie miało charakter niezwykle uroczysty i powszechny — podobnie jak to miało miejsce w roku 1938.

W związku ze zbliżającym się okresem urlopów wzrasta zainteresowanie wszelkiego rodzaju letniemi imprezami. Zarząd główny Ligi morskiej i kolonjalnej uzyskał już w Ministerstwie komunikacji odpowiednie zniżki przy przejazdach do obozów nadmorskich, jak również i na wycieczki zbiorowe do Gdyni.

Zniżki kolejowe przy przejazdach do obozów wynosić będą 50% zaś dla wycieczek, liczących ponad 200 osób— 66%, a ponad 500 osób 75%.

—oOo—

× **PODANIA DO GIMNAZJUM ZRZESZENIA RODZICIELSKIEGO.** Pryw. gimnazjum męskie im. St. Wyspiańskiego Zrzeszenia rodzicielskiego w Sosnowcu, ul. Dziewicza 4, tel. 3-96 zawiadamia, że podania do kl. I przyjmuje codziennie kancelarja gimnazjum w godz. od 9 do 14. Termin egzaminów będzie podany później.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 29 bm. o godz. 7 wiecz. przedstawienie zakupione dla zespołów robotniczych, piękna i melodyjna operetka G. Jarno pt. „KRYSIA LEŚNICZANKA".

Jutro dnia 30 bm. o godz. 8.30 wiecz. doskonała komedja S. Kiedrzyńskiego pt. „ŻYCIE JEST SKOMPLIKOWANE". Bilety w cenie od 25 gr.

—xx—

× **ZARZĄD STOW. ABSOLWENTÓW MIEJSKIEGO INSTYTUTU KSZTAŁCENIA HANDLOWEGO W CHORZOWIE,** oddział w Sosnowcu, zawiadamia, że w sobotę t.j. dnia 2 maja o godz. 6 w lokalu własnym przy ul. Piłsudskiego 20 (obok zakł. fot. p. Mieszkowskiej) odbędzie się „tradycyjne święcone", połączone z tańcami, na które zarząd zaprasza wszystkich swoich członków. Wstęp bezpłatny.

× **„MUZYKA NA ULICY".** Znając ciężkie położenie bezrobotnych muzyków, OMP oddział w Sosnowcu, choć w skromnym zakresie chcąc dać możność zarobienia kilkunastu złotych, urządzi w najbliższym czasie konkurs „Muzyki na ulicy". W związku z powyższem zainteresowani proszeni są o zgłaszanie się do oddziału OMP w Sosnowcu, ul. Żytnia 10 pokój nr. 27 w dniach: poniedziałek, środa i czwartek od godz. 19—20 do dnia 7 maja b.r.

× **WIECZORNICA TANECZNA W DĄBROWIE.** KPH przy 83 drużynie harcerskiej przy szkole nr. 5 w Dąbrowie, wspólnie z Kołem b. wychowanków urządza dnia 2 maja r.b. w salach szkoły nr. 5 rodzicielską wieczornicę taneczną z której czysty zysk przeznacza na obóz harcerski tejże drużyny. Wejście ściśle za zaproszeniami, które można otrzymać w sekretarjacie drużyny w szkole nr. 5.

Dar Zagłębia
ODCZYT O SZKOLE W OPTOWEJ

Dziś o godz. 20 z podstudja w Sosnowcu dana będzie audycja, poświęcona trzeciomajowej zbiórce na Dar Narodowy. Coroczna ta zbiórka odbywa się na cele oświatowe. Fundusze oddawane są do dyspozycji Polskiej Macierzy Szkolnej. W obecnej chwili najżywszą działalność wykazuje PMS na naszych Kresach Wschodnich, gdzie państwo nie jest w możności zapewnić nauki wszystkim dzieciom. Skutek jest taki, że około 20% dzieci w wieku szkolnym jest poza szkołą, znaczna zaś część tych, którzy ją ukończyli, zasila z czasem szeregi tak zwanych powrotnych analfabetów.

Polska Macierz Szkolna utrzymuje na Kresach około dwustu szkół polskich, spełniając tem samem wielką misję kulturalną i rozszerzając zasięg wpływów ducha polskości.

W akcji tej dużą rolę odgrywa utrzymywanie kontaktu poszczególnych miejscowości Polski centralnej z Kresami. Weszło więc w zwyczaj, że okręgi PMS. roztaczają opiekę nad wskazanemi im przez władze PMS szkołami na Kresach. Zagłębiowskiemu okręgowi PMS przypadła opieka nad szkołą w Optowej w powiecie Sarneńskim, tuż na granicy pow. Kowelskiego na tak zwanym Wołyńskim Polesiu.

W związku ze zbliżającą się zbiórką na Dar Narodowy bawił w Optowej z ramienia PMS red. K. Ćwierk, który dziś przez radjo podzieli się z radjosłuchaczami swemi wrażeniami z tej podróży.

Ponadto orkiestra Towarzystwa Sosnowieckich fabryk rur i żelaza pod dyr. Fr. Szyllera wykona: polonez Ogińskiego „Pożegnanie Ojczyzny", Osmańskiego „Kwiaty polskie", Baranowskiego „Wieniec pereł operowych" i mazur Lewandowskiego „Krewki".

—xx—

× **ODROCZONA KONFERENCJA.** Jak już donosiliśmy, Stow. właścicieli nieruchomości w Sosnowcu wymówiło umowę z dozorcami domowemi, w związku z czem została wyznaczona na wczorajszy przez Inspektorat pracy konferencja polubowna. Konferencja ta nie doszła do skutku ze względu na to, że dn. 10 maja odbędzie się walne zebranie Stowarzyszenia, na którem m. in. zostanie wybrany nowy zarząd. Konferencja zatem odbędzie się po zebraniu, dn. 19 maja r.b.

× **KONTROLA RZEŹNI.** Do Zagłębia Dąbrowskiego przybył z Warszawy delegat Związku rewizyjnego samorządu terytorjalnego dr. Paweł Schonborn, celem przeprowadzenia kontroli rzeźni, znajdujących się na tutejszym terenie.

× **ZEBRANIE PLENARNE W KSMM.** Katolickie Stowarzyszenie młodzieży męskiej w Pogoni ul. Florjańska 16, zawiadamia swych członków, iż dnia 3 maja o godzinie 4 popoł. odbędzie się zebranie plenarne. Ze względu na ważność przeprowadzić się mających obrad, obecność wszystkich członków obowiązkowa.

× **KIEDY WOLNO EKSMITOWAĆ SUBLOKATORA?** Nowelizacja przepisów o ochronie lokatorów dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej spowodowała polepszenie sytuacji sublokatorów przez zrównanie ich w prawach z lokatorami głównemi w prowadzeniu procesów eksmisyjnych. Obecnie sądy grodzkie orzekają eksmisję sublokatorów (poza wypadkami niepłacenia komornego) tylko pod warunkiem, że lokator główny zobowiąże się dostarczyć innego lokalu również objętego przepisami ochrony lokatorów. Wyroki eksmisyjne przy zaofiarowaniu innego lokalu zapadają tylko z uzasadnionej przyczyny, jak np. ze zwiększenia się liczby domowników przez narodzenie się dziecka i t.p.

ODEZWA „PRACY POLSKIEJ"

do robotników Zagłębia Dąbrowskiego

Zarząd centralny Zjednoczenia zawodowego „Praca Polska" wydał następującej treści odezwę: -

Robotnicy!

Zbliża się dzień 1 maja!

Międzynarodówka żydowsko-socjalistyczna wezwie Nas znowu na ulicę, aby kosztem naszej kieszeni manifestować.

Będą Nas wzywać, abyśmy poszli w jednym szeregu: z komunistami! — wrogami Kościoła, Narodu i Państwa Polskiego, żebyśmy poszli łącznie z żydami.

Będą Nas wzywać do manifestowania rzekomo w imię dobrobytu klasy pracującej, a w rzeczywistości będą próbować poprowadzić Nas, nie dla dobra naszej sprawy.

Czerwona międzynarodówka **łaknie znowu polskiej krwi robotniczej!**

Robotnicy! Ciężko i trudno jest wyżyć obecnie robotnikowi, ale ciężko jest i wszystkim. Nie mamy żadnego wpływu na rządy w państwie i nie ponosimy odpowiedzialności za istniejący obecnie stan rzeczy w Polsce. Musimy jednak stwierdzić, że nietylko robotnicy, ale cały Naród, oprócz niewielkiej garstki plutokracji, głównie żydowskiej, cierpi niedostatek i biedę.

Świadomy swego znaczenia Naród Polski musi podjąć walkę o dobrobyt. Trzeba walczyć o Wielką Narodową Polskę, w której musi się dobrze dziać Narodowi Polskiemu!

Ale nie można pozwolić, aby naszą niedolą tuczył się żydowsko-socjalistyczny anarchista!

Żądamy ładu i porządku w Państwie!

Żądamy pracy i dobrobytu dla robotnika polskiego!

Żądamy podjęcia planowych, wielkich robót publicznych, któreby przyniosły pożytek całemu Narodowi i dały zatrudnienie licznym rzeszom robotniczym.

Żądamy ustawowego obniżenia wieku emerytalnego do 55 lat, aby wypracowanym, starszym robotnikom można było dać emerytalne zabezpieczenie, a wzamian zatrudnić ich młodych synów, którzy obecnie są bezrobotni.

Żądamy pracy dla młodych!

Żądamy, aby bezrobotni rodzinni robotnicy otrzymywali ziemię, której dosyć jest jeszcze wolnej.

Zamiast darmowych zasiłków — żądamy uczciwej pracy!

Gdy patrzymy na nędzę robotniczą i rozpanoszenie mniejszości żydowskiej, musimy domagać się, aby w naszej, przez Nas wywalczonej Polsce, nie zapomniano, że dobrobyt Narodu Polskiego nie zaś obcej mniejszości, powinien być na pierwszym planie.

Ale tego nie może dać robotnikowi polskiemu międzynarodówka socjalistyczna, która idzie na pasku żydostwa.

Kto staje na czele ruchu komunistyczno-socjalistycznego?

Estera Otensztein, Ola Włoska, Pesa Kurszenbrun, Lewek Heiman, Haja Daner, Izaak Falkenberg, Chlawna Kagan, znana wielka kapitalistka żydowska Eigerówna—oto jeden ze sztabów komunistycznych w Warszawie.

A przecież w każdem mieście jest taki sztab Chajów, Lewków i Esterek.

Chcą wywołać awantury i zamieszki, aby Naród Polski rozdzielić i skłócić, żeby mogli nami rządzić.

Dlatego wzywamy do walki przeciwko hasłom socjalistycznym!

Dlatego wzywamy do walki przeciw ko zamachom żydowskiej międzynarodówki!

Robotnicy! Naszem świętem Narodowem jest dzień 3 Maja. Wzywamy do uroczystego obchodzenia łącznie z całym Narodem Polskim, Święta 3 Maja!

Precz ze strajkami i anarchją!

Precz z szabasem pierwszomajowym!

Nie wolno popierać socjalistów!

Niech żyje Rzeczpospolita Polska!

Niech żyje solidarność Narodu Polskiego!

Niech żyje Robotnik Polski!

Niech żyje Święto 3 Maja!

ZJEDNOCZENIE ZAWODOWE
„PRACA POLSKA"
Zarząd Centralny

× **DLA ZAPOBIEŻENIA ZATAPIANIU ULIC.** Podczas ostatniej burzy, jaka przeszła nad Zagłębiem, w Sosnowcu, zalane zostały, jak wiadomo, niektóre ulice.

Aby zapobiec temu na przyszłość, wiceprezydent miasta p. Amstaedt polecił urządzić na niżej położonych ulicach studzienki kanalizacyjne, do których będzie mogła spływać woda, przez co unikoie się zalewania piwnic i suteryn. Studzienek takich urządzonych zostanie kilkanaście, przyczem roboty rozpoczęto już wczoraj.

Eksplozja ładunku miedziankitu na głowie

Niezwykłe samobójstwo młodego mężczyzny

W ub. poniedziałek znaleziono przypadkowo w lesie w Maczkach w odległości około 500 metrów od stacji towarowej **zwłoki jakiegoś młodego mężczyzny, w wieku około 27—30 lat.**

Głowa denata była **w straszny sposób zeszpecona**, przyczem w okolicy kości czołowej **widniała głęboka rana.**

Obok zwłok leżała opalona czapka, w której znajdował się kawałek **lontu górniczego oraz papier z opakowania materjału wybuchowego miedziankitu.**

Dokumentów żadnych ani listu przy zwłokach nie znaleziono.

Jak wynika z oględzin zwłok, nieznajomy **popełnił samobójstwo**, posługując się w tym celu materjałem wybuchowym. Mianowicie denat **położył sobie na głowie ładunek miedziankitu**, a nakrywszy następnie głowę czapką **podpalił lont.**

Siłą wybuchu **głowa została w okropny sposób zmasakrowana** i nieznajomy poniósł natychmiast śmierć.

Zwłoki, po dokonaniu oględzin sądowo-lekarskich przewieziono do kostnicy.

Policja prowadzi dochodzenie, celem ustalenia tożsamości samobójcy oraz przyczyn, które skłoniły go do odebrania sobie życia w tak niezwykły sposób.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa, samobójca pochodzi z Zagłębia Dąbrowskiego i pracował on zapewne w którejś z kopalń.

Kanał węglowy Kraków--Zagłębie

ma pójść doliną Ojcowa

W roku bieżącym podjęte zostaną roboty nad budową kanału spławnego **Zagłębie węglowe — Kraków.** Jak wiadomo, przy budowie tego kanału Rząd polski postanowił wyzyskać odcinek, rozpoczęty w czasach przedwojennych przez władze austrjackie, kanału Dunaj — Wisła. Odcinek ten przechodzi przez **Oświęcim — Spytkowice.** Na trasie Oświęcim — Spytkowice prowadzono roboty również po wojnie do roku 1933, poczem je przerwano.

Ostatnio sfery fachowe wysunęły projekt **zarzucenia budowy kanału węglowego Zagłębie Węglowe — Kraków przez Oświęcim — Spytkowice** i **poprowadzenie tego kanału przez Olkusz — Ojców.**

Projektodawcy proponują przeprowadzenie kanału, między in., **przez dolinę Ojcowską.** Miałby to być kanał wąski, głęboki. Płynące nim berlinki **poruszane byłyby energją elektryczną**, czerpaną z tych samych zakładów, które w przyszłości **zasilać będą projektowaną linję tramwajową Kraków - Ojców.**

Decyzja w sprawie nowego projektu zależy od Ministerstwa robót publicznych. Czy uzyska on aprobatę tej instancji jest wątpliwe tembardziej, że przeciw projektowi opowie się przypuszczalnie Państwowa Rada Ochrony Przyrody.

Trzecioklasiści z Będzina

chcieli walczyć z Abisyńczykami

Straż graniczna w Ustroniu przytrzymała onegdaj dwóch wyrostków, którzy krążyli nad granicą. Niespokojne zachowanie się chłopców zwróciło na nich uwagę, to też strażnik wylegitymował ich, pytając o cel przybycia do Ustronia. Chłopcy wzbraniali się początkowo udzielić odpowiedzi, lecz wreszcie zwierzyli się ze swoich planów.

Okazało się mianowicie, że są **to dwaj uczniowie trzeciej klasy gimnazjum w Będzinie: Abraham Naparstek i Fiszel Prawer, którzy zbiegli z domu rodziców**, zamierzając przez Czechosłowację i Austrję **dostać się do Włoch i zaciągnąć się do armji ochotniczej przeciwko Abisyńczykom.**

Jeden z chłopców uzbrojony był w rewolwer bębenkowy starego systemu. Po zebraniu tych danych, posterunek straży granicznej zawiadomił niezwłocznie rodziców obydwóch zbiegów.

W kilka godzin później **kandydaci na nowoczesnych kondotjerów byli już pod opieką rodziców**, którzy ucieszyli się ogromnie z odnalezienia zaginionych chłopców.

Abramkowi i Fiszelowi trzeba będzie wytłumaczyć, że bez ich udziału wojna abisyńsko-włoska potoczy się napewno swojemi torami.

Nieprawdziwa pogłoska

O UTONIĘCIU CHŁOPCA

Policja II komisarjatu w Sosnowcu została zawiadomiona o tajemniczem zniknięciu **10-letniego chłopca Stanisława Wacławika**, zamieszkałego przy ul. Wawel 24.

Chłopiec wyszedł z domu w poniedziałek o godz. 8 rano i nie wrócił do domu **na noc, ani też wczoraj rano.**

Zmartwieni rodzice sądzili, że chłopiec uległ jakiemuś nieszczęśliwemu wypadkowi, a najprawdopodobniej wpadł do gliniaków przy ul. Kaliskiej i utonął. W związku z tem wczoraj straż miejska zaczęła przeszukiwać gliniaki. W międzyczasie zaginiony chłopiec **powrócił do domu zdrów i cały.**

Jak się okazało chłopiec **powędrował w poniedziałek do Łaz,** gdzie był u swej siostry, wczoraj zaś powrócił do domu.

Przeszukiwanie sadzawek przez strażaków wywołało duże zbiegowisko, a jednocześnie w całej dzielnicy rozeszła się pogłoska o utonięciu chłopca.

——oo——

× **„ŚWIĘCONE" Z .S. ODDZIAŁ BĘDZIN - MIASTO.** W dniu 25 bm. odbyło się „Święcone" w świetlicy Z. S. oddział Będzin-miasto. W uroczystości tej wzięli udział: ksiądz proboszcz Peche, komendant PKU mjr. Wittek, delegaci zarządu powiatu Z.S., oraz delegaci pokrewnych organizacyj. Po pięknych przemówieniach ks. proboszcza, prof. Rzadkowskiego i dr. Honikowej wszyscy zasiedli do wspólnego stołu, poczem na miłej i godziwej zabawie spędzono kilka beztroskich godzin.

Zatrudnianie bezrobotnych

PRZY ROBOTACH PUBLICZNYCH

W miarę rozszerzania robót, prowadzonych przez samorządy w Zagłębiu Dąbrowskiem. Zatrudnieni są przy nich stopniowo bezrobotni.

W ub. poniedziałek w Sosnowcu zatrudniono partję bezrobotnych w liczbie około 300 osób, wczoraj zaś przyjęto 100 bezrobotnych.

Obecnie przy robotach drogowych oraz regulacji Brynicy i Przemszy pracuje już około 1500 bezrobotnych.

W Będzinie przyjęto wczoraj do pracy 70 bezrobotnych, w piątek zaś przyjęta zostanie do pracy nowa partja w liczbie 80 osób.

Do Magistratu będzińskiego nieomal codziennie przybywają delegacje bezrobotnych, prosząc o zatrudnianie jaknajwiększej liczby osób przy robotach publicznych. Podobna delegacja była w **Magistracie [illegible] wczoraj.**

§ Z SALI SĄDOWEJ §

Krwawy dramat na zabawie

Było to przed rokiem. Na zabawę taneczną, urządzoną w remizie strażackiej w Okradzionowie wybrała się licznie okoliczna młodzież wiejska, a m. in. Władysław Danecki i Kazimierz Taborek (wieś Łosień, pow. Będziński).

Wesoło rozpoczęta zabawa zakończona została krwawą bójką, której ofiarą padł Taborek.

Nad ranem, kiedy goście mieli się już rozchodzić, między Daneckim a Taborkiem doszło do sprzeczki. W **pewnej chwili Danecki schwycił kamień i uderzył nim w głowę przeciwnika tak mocno, że Taborek doznał pęknięcia kości czołowej.**

Krewkim młodzieńcem zajęła się policja, ciężko zaś rannego Taborka odwieziono niezwłocznie do szpitala w Krakowie, gdzie po jakimś czasie zmarł.

Epilog tego dramatu rozegrał się przed Sądem okręgowym w Sosnowcu. Sprawca nieumyślnego zabójstwa kolegi, Danecki, **skazany został na 4 lata więzienia.** Karę, na zasadzie amnestji zmniejszono mu do 2 lat 8 miesiecy.

Złodziej-dezerter ujęty w Sosnowcu

Niefortunna próba ucieczki przez Przemszę

W niezwykłych okolicznościach ujęto w Sosnowcu zuchwałego złodzieja-włamywacza, niejakiego **Teodora Alfreda Juckera**, pochodzącego z Bielska.

Jucher został ujęty obok seminarjum nauczycielskiego męskiego w Sosnowcu, dokąd wybrał się w ub. poniedziałek na wyprawę złodziejską.

Około godziny 10 rano woźna seminarjum zauważyła kręcącego się na podwórzu **jakiegoś młodego osobnika**, który spostrzegłszy ją zmieszał się, a zapytany czego szuka, odpowiedział, **że chciałby zobaczyć się z jednym z uczniów.**

Woźna zaprosiła nieznajomego, aby wszedł dalej do gmachu seminarjum, gdzie mógłby zobaczyć się ze swym znajomym. Zapraszając grzecznie nieznajomego, woźna miała w tem swoje wyrachowanie, bowiem **podejrzewała ona w nieznajomym złodzieja** i chciała, aby go zatrzymać i wylegitymować.

Gdy nieznajomy nie zdradził chęci pójścia dalej, woźna zaczęła głośno krzyczeć: „łapać złodzieja", a jednocześnie zastąpiła mu drogę do furtki. Nieznajomy jednak **szybko odepchnął** ją i wybiegł na ulicę Legionów.

Za uciekającym pobiegła **odważna kobieta**, głośno krzycząc „łapać złodzieja". Nieznajomy tymczasem, biegnąc szybko, skierował swe kroki w kierunku rzeki i nie namyślając się długo, **wszedł do wody**, chcąc przedostać się na drugą stronę.

W międzyczasie do pogoni za uciekającym przyłączył się jakiś strażak oraz przechodnie.

Uciekający tymczasem **doszedłszy na środek rzeki utknął w mule** i nie mógł iść dalej naprzód. To też, rzuciwszy do wody teczkę, **w której miał prawdopodobnie złodziejskie przybory, zawrócił na brzeg, gdzie został ujęty**, a następnie oddany w ręce policji.

Zatrzymany początkowo **podał się za Antoniego Zygmunta Kołodziejczyka.**

Jak się okazało, rzekomy Kołodziejczyk ubrany był w ubranie, **skradzione w ub. sobotę z bursy seminarjum** jednemu z uczniów. Woźny z seminarjum poznał w zatrzymanym osobnika, który przybył w sobotę na podwórze seminarjum i w rozmowie z woźnym oświadczył mu, że **jest byłym uczniem seminarjum** i chce powtórnie zapisać się.

Po odejściu woźnego złodziej dostał się przy pomocy wytrychów do bursy, gdzie skradł ubranie.

W toku dochodzenia policyjnego ustalono prawdziwe nazwisko Juckera. Okazało się przytem, że **ma on za sobą bogatą przeszłość.**

Jucker, **żyd z pochodzenia**, niedawno przechrzcił się i ożenił. Zamieszkiwał on w Bielsku, skąd wzięto go do wojska, jako poborowego. Służbę odbywał w 4 pułku strzelców podhalańskich w Cieszynie. Na początku ub. miesiąca Jucker **zdezerterował z wojska**, w związku z czem rozesłano za nim listy gończe.

Po zdezerterowaniu z wojska Jucker **grasował na Śląsku**, gdzie dokonał sześciu kradzieży w Katowicach i czterech w Chorzowie.

Ostatnio Jucker **przeniósł się do Zagłębia Dąbrowskiego** i tutaj również dokonał kilku kradzieży. Okradał on **przeważnie szkoły.**

W dniu wczorajszym, po ukończeniu dochodzenia policyjnego, Jucker został przekazany do dyspozycji władz wojskowych.

GŁOSY PUBLICZNE

Oświadczenie

Uprzejmie prosimy Szanowną Redakcję o łaskawe zamieszczenie następującego oświadczenia:

„Wobec ukazania się „sprostowania" Zarządu Związku zawodowego pracowników umysłowych przemysłu i handlu Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu w rubryce Głosy publiczne „Zasadnicza sprawa" w nr. 115 z dnia 27 bm. oświadczamy, że sprawy powodów wystąpienia grupy pracowników z naszej organizacji wznawiać nie uważamy za stosowne wobec zupełnego już zorjentowania w tym względzie opinji publicznej przez nasze liczne publikacje w miejscowej prasie.

Natomiast stanowisko zajęte tak wobec nas, jak i naszej centrali zawodowej Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w Warszawie w organie Związku „Pracownik Zagłębia" oświetlimy na łamach naszej prasy zawodowej.

Dziękując za użyczenie Swych łamów, pozostajemy

z poważaniem

Polski Związek Zawodowy Pracowników Przemysłowych i Handl. Rzeczypospolitej Polskiej
ZARZĄD GŁÓWNY

Prezes — (podpis nieczytelny).
Sekretarz generalny: **K. Ostrowski.**

— xx —

Wypadek przy pracy

ROBOTNIK SPADŁ Z DRABINY

Onegdaj wydarzył się na kopalni Tow. Grodzieckiego w Grodźcu nieszczęśliwy wypadek, któremu uległ robotnik 52-letni Maksymiljan Kwiatkowski zamieszkały w Czeladzi.

Kwiatkowski, znajdując się podczas pracy na drabinie, spadł z wysokości kilku metrów, doznając złamania rąk i ogólnych obrażeń.

Ofiarę wypadku przewieziono na kuracje do szpitala.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Pierwszy pokaz chałupnictwa na Targach Poznańskich

Zagadnienie chałupnictwa jest jednem z najciekawszych, jakie przeżywamy w ewolucji wytwórczości polskiej.

Przedstawić rozmiar produkcji chałupniczej, wskazać na jej różnorodność, ujawnić jej źródła — oto cel, jaki sobie stawia dział chałupnictwa tegorocznych Targów Poznańskich.

Dział ten objął wszystkie wyroby chałupnicze i dlatego głębokie studjum cen, możliwości podaży, jakości produkcji i wzajemnej ich konkurencji oraz wreszcie, co może najważniejsze, różnica cen produkcji fabrycznej i chałupniczej — oto zadanie, które oczekuje nietylko kupca i ekonomistę, nietylko konkurenta fabrycznego, lecz także czynniki miarodajne i organizacje gospodarcze, dla których problem chałupnictwa jest jednym z najbardziej podstawowych w obecnej dobie.

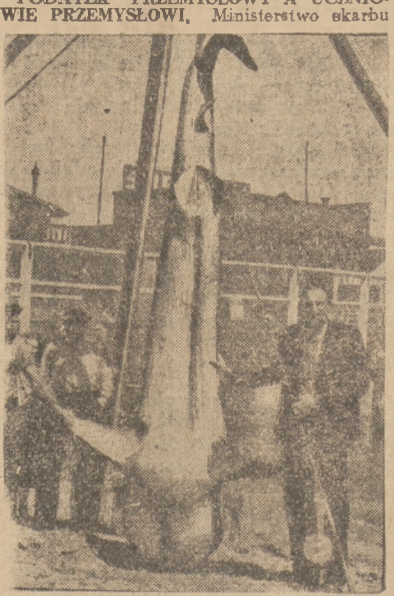
By dać pojęcie o różnorodności produkcji, jaką można zobaczyć na Targach w dziale chałupnictwa, podajemy tu niektóre przedmioty wystawowe: konfekcja dziecięca, sukienki, fartuszki, bielizna itp., ubrania i przybory sportowe, kołnierzyki żaboty i inne ozdoby do sukien, kwiaty sztuczne, pióra ozdobne, krawaty, trykotaże, skarpetki, rękawiczki, oprócz wyrobów fabrycznych, drobna konfekcja, getry, paski, szelki, podwiązki itp., ręcznie dziane wyroby szydełkowane, wyroby mosiężne, filety, hafty, koronki, serwetki ręczne, zabawki drewniane, celuloidowe, metalowe, papierowe i inne, różne wyroby drzewne, pantofle ranne, penetki oraz tanie obuwie teksowe, bielizna z ręcznym haftem, guziki niciane, z masy perłowej, skórzane i inne, galanterja skórzana, puderniczki i inne artykuły mody, przybory kuchenne, wyroby papierowe, torby, notesy, albumy itp., wyroby bursztynowe, alabastrowe i z innych materjałów, wyroby szczotkarskie, wyroby meblarskie, skrzynki radjowe itp., wyroby tokarskie i snycerskie, wyroby kuśnierskie, gorseciarskie, powroźnictwo, garncarstwo, sitarstwo.

Widzimy więc co za ogrom produkcji obejmuje praca chałupników, szczególnie gdy się zważy, że ilość chałupników w Polsce przekracza ilość robotników w fabrykach i rzemieślników razem wziętych

Kronika gospodarcza

UDZIELANIE KREDYTÓW BUDOWLANYCH. Z dniem 24 bm. Bank Gospodarstwa Krajowego uruchomił pierwszą ratę kredytów budowlanych, która przeznaczona została dla większych ośrodków miejskich.

PODATEK PRZEMYSŁOWY A UCZNIOWIE PRZEMYSŁOWI. Ministerstwo skarbu wyjaśniło, że nie należy uważać za najemne siły pomocnicze uczniów przemysłowych o ile są oni zatrudnieni z zachowaniem wymogów odnośnych artykułów prawa przemysłowego, ponieważ zgodnie z przepisami tegoż prawa stanowisko takich uczniów w zakładzie przemysłowym jest oparte nie na umowie najmu pracy, lecz na umowie nauczania i są oni wyraźnie przeciwstawieni pracownikom przemysłowym. Wyjaśnienie to należy stosować do wszystkich nieprawomocnych wymiarów państwowego podatku przemysłowego od obrotu. Wyjaśnienie Ministerstwa skarbu unormowało jedno z najważniejszych zagadnień, o ile chodzi o opodatkowanie pracowni rzemieślniczym podatkiem przemysłowym od obrotu.

POTWÓR MORSKI
Amerykanin John D. Baldwin może się poszczycić piękną zdobyczą. Oto na wędkę zastosowaną specjalnie do połowu wielkich ryb morskich złowił on potężnego rekina, długości 4 metrów.

ZNACZNY SPADEK SPRZEDAŻY OBUWIA W pierwszym kwartale rb. miał miejsce poważny spadek sprzedaży obuwia, który w porównaniu do tegoż okresu r. ub. wyniósł około 25 proc.. Obroty styczniowe rb. w porównaniu do obrotów styczniowych 1935 r. zmniejszyły się około 50 proc. Luty i marzec rb. wykazały wprawdzie pewną poprawę, jednak obroty były mniejsze od obrotów w tychże miesiącach roku poprzedniego. Ceny w pierwszym kwartale rb. utrzymywały się na tym samym poziomie, jaki osiągnęły w końcu roku 1935. Jako dodatni objaw należy podkreślić wypłacalność klijentów. Z objawów charakterystycznych wymienić trzeba, wzmagającą się w dalszym ciągu tendencję do zakupu przedewszystkiem artykułów tańszych.

KRONIKA ZAWIERCIA

Budowa kościoła

W PORAJU

Mieszkańcy dużej wsi Poraj w powiecie Zawierciańskim odczuwali bardzo brak na miejscu kościoła, do którego muszą chodzić do Choronia oddalonego o 5 km.

To też powstała myśl wybudowania własnej świątyni i utworzono komitet budowy na czele którego stanął p. Br. Wawrzycki. Plany opracował bezinteresownie inż. Tadeusz Wróblewski z Częstochowy. Kosztorys budowy wynosi 20 tys. zł. Składki dobrowolne na budowę kościoła zbierane są już od trzech lat.

Ostatnio przystąpiono do kopania fundamentów, a w ub. niedzielę odbyła się uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego. Na uroczystość tę przybył w imieniu ks. biskupa dr. Kubiny wikarjusz djecezji Częstochowskiej ks. prałat Zimniak. Po nabożeństwie, odprawionem przez ks. proboszcza z Choronia, poświęcenia kamienia węgielnego dokonał ks. prałat Zimniak. W uroczystości wzięli udział mieszkańcy Poraja i okolicznych wiosek.

O uruchomienie

FABRYKI HULCZYNSKIEGO

Jak już w swoim czasie donosiliśmy w Zawierciu czynione są starania u odpowiednich czynników o uruchomienie nieczynnej fabryki Hulczyńskiego.

Wczoraj w nocy wyjechała w tej sprawie do Warszawy delegacja byłych pracowników fabryki w osobach pp.: M. Uznańskiego, prezesa Zw. metalowców, Wojciecha Bartczyka i Ignacego Raka w towarzystwie posła Sowińskiego.

Delegacja interwenjować będzie w Ministerstwie przemysłu i handlu.

Strajk

NA ROBOTACH PUBLICZNYCH

Strajk robotników, zatrudnionych na robotach publicznych w Zawierciu trwa w dalszym ciągu. Wczoraj w godzinach rannych p. prezydent Szczodrowski przyjął delegację, jednakże konferencja nie dała pozytywnych rezultatów.

Na dzień dzisiejszy zapowiedziana została następna konferencja na godzinę 9 rano, w której weźmie udział p. Piwowoński z Kielc, dyrektor wojewódzkiego biura Funduszu Pracy.

KINO „STELLA" — Ziemia Obiecana.

× **OBCHÓD TRZECIEGO MAJA W ZAWIERCIU.** Zarząd Polskiej Macierzy Szkolnej w Zawierciu organizuje w r.b. obchód święta Trzeciego Maja i zbiórkę na „Dar narodowy". W związku z tem powstał w Zawierciu honorowy komitet, który stanowią pp.: starosta Wardejn - Zagórski, zawierciański proboszcz, ks. prałat Franciszek Zientara, prezydent Szczodrowski, poseł inż. Sowiński, major Adolf Maresch, dyr. Edmund Dąbski. Program obchodu następujący: niedziela: godz. 6.30 rano hejnał z wieży kościelnej, godz. 9 i 10 nabożeństwa dla młodzieży szkolnej godz. 11 — uroczyste nabożeństwo dla starszego społeczeństwa, na które proszone są organizacje i Stowarzyszenia o przybycie ze sztandarami; godz. 2 popoł. zawody sportowe na boisku przy ul. Senatorskiej; popoł. występ zespołu OMP w sali Domu ludowego TAZ; przed występem OMP o godzinie 3 popoł. zawody strzeleckie o O.S. na strzelnicy przy ul. Poniatowskiej. Wieczorem o godzinie 8, uroczysty wieczór w Resursie TAZ, przy współudziale artystów opery warszawskiej. PMS w Zawierciu apeluje do mieszkańców m. Zawiercia o wzięcie jaknajliczniejszego udziału w uroczystościach narodowych oraz w udekorowaniu domów i balkonów flagami narodowemi.

× **NOWE WŁADZE ZW. INWALIDÓW W MYSZKOWIE.** W ub. niedzielę odbyło się walne doroczne zebranie koła Związku inwalidów wojennych R. P. w Myszkowie z udziałem delegata zarządu okręgowego p. Macieja Plebana, prezesa powiatowego zarządu Zw. inwalidów w Zawierciu. Po złożeniu sprawozdań i udzieleniu zarządowi absolutorjum wybrano nowy zarząd, w składzie następującym pp.: prezes — Dziurowicz, wiceprezes — Morawic, członkowie pp.: Filak, Kołoski, Sznejko i Zagała.

KRONIKA OLKUSZA

Dwóch się pokłóciło
A TRZECI CIĘŻKO POBITY

Pomiędzy mieszkańcami Ogrodzieńca Władysławem Rogińskim i sąsiadami jego, Stanisławem Wójcikiem, od pewnego czasu istnieją nieporozumienia i bójki na tle konkurencji handlowej.

Onegdaj Wójcik podchmielony wraz z kompanami Marjanem Popkowiczem i Stanisławem Wilkiem z Zawiercia urządzili awanturę Rogińskiemu, wybijając okna w jego sklepie. W międzyczasie nadszedł Srokosz Konstanty, który usiłował zmitygować awanturników. Miało to taki skutek, że wszyscy rzucili się na Srokosza, zadając mu ciężkie rany nożami, co skonstatowała dr. Rychterówna z Ogrodzieńca.

Srokosza w groźnym stanie odwieziono do szpitala Hulczyńskiego w Zawierciu.

× WALNE ZEBRANIE „RODZINY POLICYJNEJ". Onegdaj odbyło się walne doroczne zebranie Stowarz. „Rodzina policyjna" w Olkuszu pod przewodnictwem p. Pinkowskiego. Po sprawozdaniach udzielono zarządowi „Rodziny" absolutorjum. Po przedstawieniu planu pracy na rok przyszły, wybrano ponownie ten sam zarząd, mianowicie pp.: komisarzowa Ungierowa — przewodnicząca, Dulska, Frydrychowa, Dudkowa, Wróblewska — członkinie zarządu, komisja rewizyjna pp.: Czyżewska — przewodnicząca, Łydkowa i Lenkowa — członkinie. Następnie przemawiali pp.: wicestarosta Trznadel (o roli kobiety w życiu społecznem), inż. Adamczewski, prezes Koła PMS (na temat działalności polskiej Macierzy Szkolnej) oraz burmistrz Majewski, dziękując „Rodzinie" w imieniu miasta za dożywianie najbiedniejszej dziatwy w czasie zimy.

× OKRADZENIE SKLEPU. Wczorajszej nocy nieznani sprawcy przy pomocy wybicia otworu w murze okradli sklep-budkę Majewskiego przy ul. 3 Maja w Olkuszu. Towaru zabrano za około 50 zł.

SPORT

Zwycięzca olimpijski w skokach do wody Egipcjanin Simaika w efektownym kombinowanym „wielbłądzim" skoku.

Turniej szachowy w Grodźcu

W ub. niedzielę sekcja szachowa klubu sportowego „Solvay" w Grodźcu rozegrała turniej z sekcją szachową przy Stow. orkiestry i lutni Tow. franko-włoskiego z Dąbrowy, wygrywając go w stosunku 9:5.

Szachiści Solvay'u zrewanżowali się za porażkę poniesioną w Dąbrowie.

Szkolne zawody piłkarskie W Sosnowcu

Szkolny klub sportowy Zagłębia Dąbrowskiego urządza w nadchodzący czwartek o godz. 16.30 zawody w piłkę nożną między reprezentacjami szkolnemi Będzina i Dąbrowy, a reprezentacją szkolną Sosnowca.

Zawody odbędą się na stadjonie PW i WF w Sosnowcu przy ul. Aleja.

Wstęp: dla młodzieży szkolnej 20 gr., dla młodzieży pozaszkolnej 30 gr., dla dorosłych 50 gr.

O mistrzostwo Podokręgu częstochowskiego

Niedzielne mecze piłkarskie o mistrzostwo Podokręgu częstochowskiego dały następujące wyniki:

Skra — Warta (Zawiercie) 4:2 (3:0).
Częstochówka — Myszków 1:0 (0:0).
Victoria — Turyści 3:3 (1:0).

Ompiacy na boisko

Referent sportowy przypomina wszystkim Ompiakom, że zgodnie z decyzją miejskiego Komitetu WF i PW, ćwiczenia do POS-u odbywać się będą co środy (szatnia nr. 1) i piątki (szatnia nr. 3) w godzinach od 17 do 19 na stadjonie miejskiego Komitetu WF i PW w Sosnowcu.

W JAPONJI CZCZĄ PAMIĘĆ ZWIERZĄT

W rocznicę urodzin Buddy czczona jest również pamięć nieżyjących zwierząt. Na ilustracji uchwycony jest moment, gdy słoń tokijskiego ogrodu zoologicznego przyklęka przed nagrobkiem na cmentarzu zwierząt.

PROGRAM RADJOWY

Dziś słuchamy
PRZEZ RADJO
SONATA CHOPINA NA WIOLONCZELĘ I FORTEPIAN

Wiolonczela jako instrument interesowała Chopina od najwcześniejszych lat jego twórczości. I nic w tem niema dziwnego. Ton i barwa tego instrumentu, tak bardzo romantyczne, pełne miękkości i słodyczy, musiały odpowiadać uczuciowości Chopina. Z trzech sonat, które napisał, jedna przeznaczona jest na wiolonczelę i fortepian. Jest to sonata g-moll op. 65. Radjosłuchacze usłyszą ją w 34 audycji z cyklu „Twórczość Fryderyka Chopina", w środę o godz. 21.00. Wykonawcami będą: wiolonczelista D. Danczowski i pianistka G. Konatkowska.

PIOSENKI I PIEŚNI WE ŚRODĘ W RADJO

Program środowy zawiera przyjemne audycje wokalne. O godz. 18.10 Ola Obarska śpiewać będzie miłe, choć bezpretensjonalne piosenki, z Wilna, wieczorem zaś o godz. 20.20 usłyszą radjosłuchacze, swych ulubieńców, Maurice Chevelier, Lucienne Boyer, Josephinę Baker, Hankę Ordonównę i innych w audycji (z płyt) „Cały świat śpiewa".

PIOSENKI DLA DZIECI WYKONA W RADJO CHÓR ERYANA

Jeden z najstarszych zespołów lwowskich revellersów, chór Eryana ma jak wiadomo w swoim repertuarze wiele czarujących swą prostotą i przepięknem ujęciem piosenek — osnutych na tle ogólnie znanych bajek. Piosenki złożą się na program koncertu dla dzieci, w których wystąpi Chór Eryana w studjo Rozgłośni Lwowskiej, dnia 29 kwietnia o godz. 16.00.

AUDYCJA Z OKAZJI ŚWIĘTA NARODOWEGO JAPONJI.

Dnia 29 bm. o godz. 20.00 Polskie Radjo nadaje okolicznościową audycję z okazji narodowego święta Japonji. Na udycję złożą się hymny: japoński i polski, przemówienie posła japońskiego oraz muzyka nadana z płyt, specjalnie sprowadzonych z Japonji.

ŚRODA 29 KWIETNIA

6.30 Pieśń poranna i gimnastyka. 6.50 Muzyka ludowa. 7.20 Dziennik poranny. 7.40 Muzyka taneczna (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 „O mięsie" pogadanka wygł. Marja Strasburger. 12.30 Koncert w wyk. Zespołu Tadeusza Seredyńskiego. 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.15 Henryk Gold — solo skrzypce (płyty). 13.30 Lekcja języka polskiego. Prowadzi M. Goryńska. 13.45 Bodo, chór Eryana i orkiestry (płyty.) 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Rapsodje węgierskie Franciszka Liszta (płyty). 16.00 „Piosenki dla dzieci" w wyk. Chóru Eryana. 16.20 Recital skrzypcowy Tomasza Jaworskiego. 16.45 Rozmowa: muzyka ze słuchaczem radja. 17.00 „Dyskutujmy": Prowincjusze — djalog prof. M. Limanowskiego z prof. K. Górskim. 17.20 Koncert muzyki lekkiej. (płyty) 18.00 „Książka i wiedza" Autoreferat o książce Haliny Radlińskiej i Jurgielewiczowej „O wychowaniu i nauczaniu dorosłych" — wygł. Irena Jurgielewiczowa. 18.10 Piosenki w wyk. Oli Obarskiej. 18.30 „Możliwości pracy naukowo-badawczej na prowincji" pogadanka wygł. prof dr. K. Simm. 18.45 Recital wiolonczelowy Pablo Casals'a (płyty). 19.00 „Witelo — najdawniejszy śląski uczony" — odczyt dr. A. Birkenmajera. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.45 Pogadanka aktualna. 20.00 „GODZINA ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO". 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 „Obrazek z Polski współczesnej". 21.00 34-ta audycja z cyklu „Twórczość Fryderyka Chopina" 21.40 „Stanisław Brzozowski" (w 25-lecie zgonu) — wygł. K. Wyka. 21.55 Audycja z okazji narodowego święta Japonji. 22.15 Muzyka taneczna w wyk. Małej Ork. P.R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. 23.05 Od Wiednia do Madrytu (płyty)

OFIARY

Dla uczczenia pamięci śp. Oktawji z Wodeckich Żurakowskiej na Stowarzyszenie Pań mił. św. Wincentego a Paulo w Dąbrowie Górniczej Stanisław Gadomski z Zagórza składa zł. 25.

Z CAŁEJ POLSKI

RABINI PRZECIWKO EKSPERTYZIE KS. TRZECIAKA

Gmina żydowska w miasteczku Rożniatów w Małopolsce Wschodniej ogłosiła w swoim czasie konkurs na stanowisko rabina. Prezes wymienionej gminy, otrzymawszy 30 ofert, złożył jednak na komisji ofertę swego protegowanego. Komisja ofertę zatwierdziła.

Pozostali rabini w liczbie 29 wystąpili przeciw prezesowi gminy ze skargą do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, wysuwając jako eksperta ks. Trzeciaka. Było to jeszcze przed wypłynięciem kwestji uboju rytualnego i roli ks. Trzeciaka w tejże kwestji. Obecnie obydwie strony, tj. rabini, oraz wspomniany prezes zgłosili do Najwyższego Trybunału Administracyjnego oświadczenie, iż wyrzekają się ekspertyzy fachowej ks. Trzeciaka, gdyż jego wystąpienie w kwestji uboju rytualnego wykazało, że nie odpowiada warunkom eksperta.

STRASZNA EKSPLOZJA W HUCIE „POKÓJ"

W niedzielę 26 bm. o godz. 3.30 rano w hucie „Pokój" w Nowym Bytomiu, przy piecu martynowskim nr. 4 wydarzyła się wielka eksplozja, ofiarą której padło 4 robotników. Robotnicy ci zajęci byli odprowadzaniem płynnego żużlu (szlaki) do skrzyń. Masę tę polewali robotnicy wodą. W pewnej chwili nastąpiła straszliwa detonacja. Płynny żużel eksplodował i rozprysnął się na wszystkie strony. Wybuch nastąpił tak gwałtownie, że hutnicy nie zdołali na czas usunąć się z zagrożonego terenu. Pierwszy ofiarą katastrofy padł Lucjan Urbańczyka, na którym zajęło się ubranie tak, że w jednej chwili stał się podobny do żywej pochodni. Wśród straszliwych bólów Urbańczyka chciał się rzucić z wysokości 10 m. na dół, lecz koledzy powstrzymali go od desperackiego kroku i zdarli z niego ubranie. Zapaliło się również ubranie na dwóch innych robotnikach, a to na Stefanie Motyłskim i Karolu Wadule. Obaj odnieśli bardzo ciężkie poparzenia. Czwarty robotnik, 40-letni Antoni Wilczek, odniósł lżejsze poparzenia. Wszystkich poparzonych przewieziono do szpitala, gdzie Urbańczyka zmarł w niedzielę popołudniu. Wilczka, po udzieleniu mu pierwszej pomocy, zwolniono do domu. Władze wdrożyły dochodzenie dla stwierdzenia, co było powodem tej eksplozji.

DWA KONCERTY KIEPURY W WARSZAWIE

Do bawiącego w Wiedniu tenora polskiego Jana Kiepury zwrócono się ze Śląska o ofiarowanie jednego koncertu na cele społeczne województwa Śląskiego. Prośba ta spotkała się z odmową, bowiem — jak podaje Kiepura — w czasie pobytu przez lato w Polsce daje on w czerwcu dwa koncerty na cel społeczny w Warszawie, jeden mianowicie na rzecz Ligi morskiej i kolonjalnej, a drugi na rzecz bezrobotnych.

DZIECI W HOŁDZIE KS. KARD. KAKOWSKIEMU

W niedzielę, dn. 26 bm. w domu im. Piusa X odbyła się uroczystość złożenia hołdu J. Em. ks. kardynałowi Aleksandrowi Kakowskiemu z racji złotego jubileuszu kapłańskiego. W wielkiej sali zgromadziło się około 5 tysięcy dziatwy szkolnej, rodziców i nauczycieli. Ks. kardynał Kakowski zajął miejsce honorowe w otoczeniu J. E. ks. arcybiskupa Roppa, członków kapituły metropolitalnej, starszyzny zakonnej i in.

Po wykonaniu śpiewów powitalnych przez chóry „Krucjaty" przemówił ks. dyrektor Siwek, tj. podnosząc zasługi Jubilata w rozwoju „Krucjat eucharystycznych" w archidjecezji warsz. Następnie mali „rycerze i rycerki" Krucjaty odegrali kilka obrazków scenicznych oraz złożyli życzenia J. Em. kardynałowi w słowach prostych lecz wzruszających. J. Em. kardynał w odpowiedzi podziękował serdecznie dziatwie i jej rodzicom, udzielając zebranym błogosławieństwa pasterskiego.

Wyścigi konne w Katowicach

KOMUNIKAT TOWARZYSTWA WYŚCIGÓW ZIEM ZACHODNICH T. Z.

Wyścigi konne z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie wzbudziły już w pierwszym dniu duże zainteresowanie przez wysokie wypłaty w totalizatorze i liczny udział koni w gonitwach.

W drugim dniu wyścigów w środę 29 kwietnia rozegranych zostanie sześć gonitw, cztery płaskie i po jednej z płotami i przeszkodami, udział koni zapewniony podobnie jak w niedzielę. Dla zainteresowanych ogłaszane są na torze zaraz po każdej gonitwie ewentualne wypłaty na każdego konia z ilością sprzedanych biletów.

Wobec licznych zapytań ze strony abonentów radjowych dlaczego przez radjo nie są ogłaszane przynajmniej w skróceniu wyniki gonitw jak np. o piłce nożnej, boksie itp. — Towarzystwo wyjaśnia, że odnośne komunikaty są przesyłane do Dyrekcji Radja — pomimo tego nie ogłaszane.

Poniżej podajemy wynik mianowań na dzień 29 kwietnia.

Płoty — Dystans ok. 2.800 mtr. Nagroda 400 zł.

Majdan — J. Rościszewskiego j. Kasprzak.
Alraune — J. Cerbowej j. Chomicz.
Lady Langden — H. Herszlewicza chł. Sobczyk.
Gbur — L. J. bar. Kronenberga p. K. Bylczyński.

Przeszkody — Dystans ok. 3.000 mtr. Nagroda 400 zł.

Nestor — W. Bobińskiego i J. Turno j. Wojtkowiak.
Majdan — J. Rościeszewskiego j. Kasprzak.
Flagranti — M. Zduńczykowej chł. Wierzbicki.
Figaro II — J. Wcisłowicza j. Kasprzak.
Epoka — Fr. Cymborka ż. Gajewski.
Fra Diavlo II — K. Święcickiego p. B. Mikiewski.
Intruz — J. Wcisłowicza j. Kasprzak.
Irkut — Koła Sport. 6 p.a.c. j. Kotlarz.
Fronton — H. Herszlewicza chł. Sobczyk.

Płaska — Dystans ok. 1.600 mtr. Nagroda 600 zł.

La Cumparsita — T. Rybickiego chł. Kucharski.
Łaps — J. Cerbowej j. Rok.
Hipek — L. J. bar. Kronenberga chł. Grzanka
Herszt — L. J. bar. Kronenberga chł. Rutkowski II.
Hetman Koronny — J. Cerbowej j. Roguski.
Admirator — J. Temnickiego chł. Kleban.
Mandarinette — Ign. hr. Mielżyńskiego j. Konieczny.

Płaska — sprzedażna — Dystans ok. 1.800 mtr. Nagroda 800 zł.

Sternblume — Ign. hr. Mielżyńskiego j. Konieczny.
Peszt — J. Wcisłowicza i. Wachowiak.
Belle Etoile — J. Temnickiego chł. Kleban.
Berggeist II — K. Makowskiego N.N.
Hipek — L. J. bar. Kronenberga chł. Rutkowski II.
Wag — W. Verkay'a j. Kaczmarek
Bembo — St. hr. Korzbok-Łąckiego j. Szymański.
Gigolo — T. Seidla N. N.

Płaska — sprzedażna — Dystans ok. Nagroda 400 zł.

Dzierlatka — Dr. J. Schlingmanna j. Roguski.
Dzwon — M. Mrugaszewskiej chł. Musiał.
Belle Etoile — J. eTmnickiego chł. Kleban
Gbur — L. J. bar. Kronenberga chł. Rutkowski II.
Eol — H. Herszlewicza j. Kondraciak
Wag — W. Verkay'a j. Kaczmarek.
Sternblume — Ign. hr. Mielżyńskiego j. Konieczny.
Grisette II — E. Tudzińskiego N. N.
Bimula — St. hr. Korzbok-Łąckiego j. Szymański.
Principessa — T. Seidla N. N.

Płaska — Dystans ok. 2.100 mtr. Nagroda 400 zł.

Nitka — Dr. J. Schlingmanna j. Roguski.
Gbur — L. J. bar. Kronenberga chł. Rutkowski II.
Grisette II — E. Tudzińskiego N. N.
Orlik — St. hr. Korzbok-Łąckiego j. Szymański.
Kaboga — J. Temnickiego chł. Kleban.
Foryś — M. Balwińskiego j. Kowalczyk.
Ostoja — H. Herszlewicza j. Kurowski.

DROBNE OGŁOSZENIA

WYBORY DO PARLAMENTU FRANCUSKIEGO
B. premjer i min. spraw zagran. Laval (u góry) oraz prezydent Lebrun oddają swe głosy do urn wyborczych.

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dolicza się po 5 g.

Oddziały „Kurjera Zachodniego“: BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADZ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księg. W. Baginskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nunberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO“ W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI